

Thema 6 | lichaamstaal | week 3

Les 9 en 10 | spelling

STAP 1 Introductie

les 9

- Schrijf op: **Altijd is Kortjakje ziek / midden in de week maar des zondags niet.** Laat de kinderen het zingen. Merk op dat ze 's zondags zingen en niet des zondags.
- Vandaag leren we woorden die beginnen met 's. Het voorbeeldwoord is 's morgens.*

STAP 2 Instructie

- Schrijf het woord **'s morgens** op het bord. Terwijl u schrijft, spreek u het woord langzaam en duidelijk uit. Laat het woord hardop, langzaam en duidelijk, lezen. Kleur het spellingprobleem: **'s**.
Leg uit: *vroeger zei men des morgens. Nu zeggen we 's morgens. De ' (apostrof) staat in de plaats van het woord de.*
- Neem 'Dit moet je weten' met de kinderen door.
- Oefen met de woorden **'s middags, 's winters, 's woensdags**.
Zeg het woord, de kinderen verwoorden de schrijfwijze. Schrijf de woorden op het bord en kleur het spellingprobleem.
Schrijf dan de zin op het bord: **'s Morgens moet ik me altijd haasten.** Wijs op de hoofdletter M en leg uit: *bij deze woorden wordt niet de eerste letter, maar de tweede letter met een hoofdletter geschreven.*
- Laat de kinderen ook andere spellingproblemen die in de woorden voorkomen, benoemen. (**'s Middags** is een woord met een korte klank gevolgd door twee medeklinkers net als **bakker**.)

STAP 3 Eerst proberen

- Oprissen: *we gaan nu woorden oefenen die je al geleerd hebt.*
Schrijf het volgende voorbeeldwoord op het bord en laat de kinderen vertellen waar ze op moeten letten:
 - insect:** je hoort /k/, je schrijft c.
- Neem het dictee af (blz. 26).
Let op: de woorden klooster en geschikt zijn afleiders van categorie 13b (insect).
- Kijk het dictee samen na. Verdeel de woorden in klankgroepen en schrijf ze op het bord. Kleur en bespreek de spellingproblemen.

STAP 4 Werkafspraken

Laat het aantal fouten invullen. Wie alles goed heeft, begint morgen bij . Wie een of meer fouten heeft, begint bij . Overleg met kinderen voor wie u een andere keuze hebt gemaakt.

Lesdoelen

Materiaal

Lesduur

- De kinderen kunnen woorden met 's correct schrijven ('s morgens, categorie 33a).
- Oprissen: woorden met c die klinkt als /k/ (insect, categorie 13b).
- Handleiding, blz. 26 (dictee)
- Werkboek spelling, blz. 30-31
- Antwoordenboek, blz. 30-31
- Oefensoftware
- Les 9: 20 min
- Les 10: 20 min

Combinatiegroepen

groep A	groep B
les 9	les 10 (les 9 op maandag)
les 10	les 11

Stap 6: Bespreek de uitstapkaart met groep A en B op een moment naar keuze.

WERKBOEK

thema 6 week 3

les 9

Eerst proberen

- 1 klooster
- 2 's nachts
- 3 directe
- 4 's zomers
- 5 's middags
- 6 perfect
- 7 's winters
- 8 geschikt

Ik heb _____ fout.

- Ik begin bij
- Ik begin bij

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden schrijft die beginnen met 's.

's morgens

Dit moet je weten
Vroeger zei men des morgens. Nu zeggen we 's morgens.

Je hoort s
Je schrijft 's.

Let op: na de 's komt een spatie.

spelling

les 10

- Wanneer is het?
Ieder woord mag je vaker gebruiken.

Kies uit: 's morgens 's nachts 's winters 's maandags

- De eerste schooldag van de week: 's maandags
- Dan eet jij je ontbijt: 's morgens
- Dan slaap je: 's nachts
- Dan kun je sneeuwballen gooien: 's winters
- Dan is het in de winter nog schemerig: 's morgens
- Dan is het weekend net voorbij: 's maandags
- Dan is het buiten heel donker: 's nachts
- Dan is het vaak koud: 's winters

- De apostrof is een weglatingsteken voor de letters *de* in het lidwoord 'des'. Het woord 'des' is de tweede naamval en betekent *van de of van het*. Om de plaats van de apostrof en het lidwoord duidelijk weer te geven, worden deze schrijftkens als volgt verwoord: *apostrof s los*.
- Als kinderen niet op een woord kunnen komen bij een bepaalde opgave, mag u het woord voorlezen. Het gaat immers om het correct spellen.
- Laat spellingzwakke kinderen tijdens de introductie en instructie de voorbeeldwoorden opschrijven.

spatie
Ruimte tussen (letters of) woorden die net zo groot is als één letter.

↓
een spatie

2 Schrijf het woord op. Een woord met 's.

- 1 Wanneer vallen je ogen soms dicht van vermoeidheid? *'s avonds*
- 2 Wanneer zie je er vaak nog een beetje slaperig uit? *'s morgens/'s ochtends*
- 3 Wanneer weet je dat de schoolweek op de helft is? *'s woensdags*
- 4 Wanneer zijn de winkels vaak dicht? *'s zondags/'s avonds/'s nachts*
- 5 Wanneer eet jij de meeste ijsjes? *'s zomers*
- 6 Wanneer sta je lekker sloom op, omdat het weekend is? *'s zaterdags/'s zondags*

3 De eerste twee letters ontbreken. Schrijf het woord op.

Tip: het woord begint niet altijd met een 's.

- 1 Vooral omers hebben de boeren last van rinkhanen. *'s zomers*
sprinkhanen
- 2 Diana is chtends meestal nog niet zo raakzaam. *'s ochtends*
spraakzaam
- 3 We doen iddags vaak een elletje. *'s middags* *spelletje*
- 4 Veel kinderen gaan oensdags orten. *'s woensdags* *sporten*

4 Wel of geen 's? Schrijf het woord op.

De eerste drie dagen van de week geeft juf Ineke les. De andere twee dagen meester Chris. Ineke is er dus 1 dags, 2 dags en 3 dags. Chris is er 4 dags en 5 dags. In het weekend, dat wil zeggen 6 dags en 7 dags, hebben we vrij. Meester Chris komt uit Den Bosch, ofwel 8 ertogenbosch. Ineke komt uit Den Haag, ofwel 9 Gravenhage.

- 1 *'s maandags*
- 2 *dinsdags*
- 3 *'s woensdags*
- 4 *donderdag*
- 5 *vrijdags*
- 6 *'s zaterdags*
- 7 *'s zondags*
- 8 *'s-Hertogenbosch*
- 9 *'s-Gravenhage*

- Ik weet wanneer 's voor een woord moet, dat schrijf ik altijd goed.
- Ik weet wanneer 's voor een woord moet, maar soms schrijf ik 's nog verkeerd.
- Ik weet niet altijd wanneer 's voor een woord moet.

STAP 5 Zelfstandig werken

We gaan woorden met 's oefenen. Wie kan een voorbeeld noemen? Hoe schrijf je dat woord?

Neem de opdrachten kort door. De kinderen werken daarna zelfstandig.

Verlengde instructie

- 1 Bekijk samen het voorbeeldwoord 's morgens op de instapkaart. Waar zit het spellingprobleem? Bespreek de antwoorden en benoem eventueel ook andere spellingproblemen die in het woord voorkomen.
- 2 Neem 'Dit moet je weten' nog een keer door.
- 3 Oefen het schrijven van woorden met 's. Oefen met 's morgens, 's nachts, 's maandags, 's zomers.
 - Zeg het woord langzaam en duidelijk.
 - Laat het woord langzaam en duidelijk uitspreken.
 - Laat het woord opschrijven en het spellingprobleem kleuren.
- 4 Bespreek eventuele andere spellingproblemen in de woorden. Herhaal de instructie over woorden met cht als nacht ('s nachts) / woorden met een lange klank als jager ('s zomers).
- 5 Maak van opdracht 1 twee items samen. Daarna werken de kinderen zelfstandig verder.

STAP 6 Reflectie

- 1 Bespreek de uitstapkaart. Schrijf 's avonds op het bord. Concludeer: bij woorden waar je vroeger des schreef, schrijf je nu 's.
- 2 Deze les hebben we woorden met 's aan het begin geleerd: 's morgens. De volgende les leren we woorden waarbij de 's aan het eind staat, zoals piano's.

EXTRA OEFENEN

Print/kopieer het extra oefenblad. Zet de oefensoftware klaar.